

Чи сплачують з 01.01.2017 ЄВ ФОП, які застосовують загальну систему оподаткування, та особи, які провадять незалежну професійну діяльність, за період, в якому не отримували дохід (прибуток)?

ЗІР, категорія 301.06.02

Законом України від 06 грудня 2016 року № 1774-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (далі – Закон № 1774) було внесено зміни до Закону України від 08 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» із змінами та доповненнями (далі – Закон № 2464), зокрема щодо нарахування та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – ЄВ) ФОП, у тому числі ФОП - платниками ЄП, та особами, які провадять незалежну професійну діяльність, які набули чинності з 01 січня 2017 року.

Платники ЄВ зобов'язані своєчасно та в повному обсязі нараховувати, обчислювати і сплачувати ЄВ (п. 1 частини другої ст. 6 Закону № 2464).

ЄВ підлягає сплаті незалежно від фінансового стану платника (частина дванадцята ст. 9 Закону № 2464).

Відповідно до пп. 4 та 5 частини першої ст. 4 Закону № 2464 платниками ЄВ є ФОП, у тому числі ФОП - платники ЄП, та особи, які провадять незалежну професійну діяльність.

Базою нарахування ЄВ для платників, зазначених у пп. 4 (крім ФОП - платників ЄП) та 5 частини першої ст. 4 Закону № 2464, є сума доходу (прибутку), отриманого від їх діяльності, що підлягає обкладенню податком на доходи фізичних осіб. При цьому сума ЄВ не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску на місяць. У разі якщо такими платниками не отримано дохід (прибуток) у звітному році або окремому місяці звітного року, такі платники зобов'язані визначити базу нарахування, але не більше максимальної величини бази нарахування ЄВ, встановленої Законом № 2464. При цьому сума ЄВ не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску на місяць (п. 2 частини першої ст. 7 Закону № 2464 у редакції Закону № 1774).

З 01.01.2017 ФОП - платники ЄП та ФОП, які перебувають на загальній системі оподаткування, звільняються від сплати за себе ЄВ, якщо вони є пенсіонерами за віком або інвалідами та отримують відповідно до закону пенсію або соціальну допомогу (частина четверта ст. 4 Закону № 2464 у редакції Закону № 1774).

Зазначена норма не застосовується до осіб, які провадять незалежну професійну діяльність.

Отже, починаючи з 01.01.2017, у разі якщо ФОП, які застосовують загальну систему оподаткування, та особами, які провадять незалежну професійну діяльність, не отримано дохід (прибуток) у звітному році або окремому місяці звітного року, такі платники зобов'язані визначити базу нарахування, але не більше максимальної величини бази нарахування ЄВ, встановленої Законом № 2464. При цьому сума ЄВ не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску на місяць.

Згідно із змінами, внесеними Законом України від 03 жовтня 2017 року № 2148-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» (далі – Закон № 2148) до Закону № 2464, з 01.01.2018 у разі якщо ФОП, які застосовують загальну систему оподаткування, та особами, які провадять незалежну професійну діяльність, не отримано дохід (прибуток) у звітному кварталі або окремому місяці звітного кварталу, такі платники зобов'язані визначити базу нарахування, але не більше максимальної величини бази нарахування ЄВ, встановленої Законом № 2464. При цьому сума ЄВ не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску на місяць (п. 2 частини першої ст. 7 Закону № 2464 у редакції Закону № 2148).

Мінімальний страховий внесок – це сума ЄВ, що визначається розрахунково як добуток мінімального розміру заробітної плати на розмір внеску, встановлений законом на місяць, за який нараховується заробітна плата (дохід), та підлягає сплаті щомісяця (п. 6 частини першої ст. 1 Закону № 2464).

Максимальна величина бази нарахування ЄВ – максимальна сума доходу застрахованої особи на місяць, що дорівнює п'ятнадцяти розмірам мінімальної заробітної плати, встановленої законом, на яку нараховується ЄВ (п. 4 частини першої ст. 1 Закону № 2464 в редакції Закону № 2148).